

Ondřej Hudeček:

Předcházet velké vodě.

**Administrativní opatření proti povodním v Čechách na konci
18. století**

Disertační práce, FHS UK Integrované studium člověka – Obecná antropologie, 2018

156 rkp. + bibliografie

Předložená disertační práce se zabývá velkou pražskou povodní z roku 1784 a protipovodňovými opatřeními, která byla na základě této zkušenosti v Praze přijata. Klade si otázku, proč byla tato poměrně efektivní záchranná a později i preventivní opatření teprve na konci 18. století, aby ukázal, že byla výsledkem komplexního osvícenského reformního procesu, který zasáhl organizaci státní správy, policie, zdravotnictví a veřejné hygieny a vůbec i systému „předvídání“, bez nichž by tento systém nebyl myslitelný, a proto nebyl realizován dříve.

Zvolenou problematiku zasadil autor konceptuálně jak do stávající historiografické produkce, tak do kontextu tzv. environmentálních studií a studií klimatu. V této souvislosti věnoval též pozornost dalším přírodním pohromám a klimatickým změnám, které poznamenaly raně novověkou, resp. osvícenskou Evropu včetně českých zemí. Jako další teoretický rámec, který autor zvolil, byla Foucaultova koncepce biomoci/biopolitiky, která od 18. století velela promýšlet řídicí a mocenské mechanismy v souladu se strategiemi usměrňování a kontroly populace, jejího zdraví a reprodukce.

Práce, i když navazuje na dílčí studie věnované pražským povodním, je tímto svým zakotvením a interpretací novátorská. Přináší současně i celou řadu dosud neprostudovaných archivních materiálů zejména z pražského prostředí, ale například i z dokumentačně bohatých fondů Litoměřic, Písku i dalších relevantních míst konfrontovaných s rozvodněným tokem Vltavy či Labe. Také využití denního tisku a identifikace autorů zpráv byly užitečné. Na jejich základě si autor mohl klást i další otázky, například jak probíhala vzájemná informovanost o povodňovém nebezpečí mezi úřady, mezi úřady a obyvatelstvem, užívání varovných signálů apod. Na příkladu protipovodňové obrany ukazoval O. Hudeček i vymezování kompetencí mezi různými institucemi (př. gubernium – policejní ředitelství).

Je možná škoda, že je práce – na disertaci – poměrně málo rozsáhlá a proporčně v ní poměrně velký díl zabírají pasáže, které lze v podstatě považovat za „úvodní“.

Dvě redakční poznámky pro další bádání nebo publikaci: farář (a pozdější děkan v Polné) Karel J. Killar (s. 76-77) byl bezprostředně spjat s Rieckem a prostředím brněnských zednářských lóží,

jejichž členem byl, navíc šlo o velmi všestranného polyglota, osobnost spíše výjimečnou. – Osobností J. Ch. Eichlera (s. 114 a násl.), zejména coby lázeňského komisaře, se nyní zabývá ve své doktorské práci Lucie Michková-Jílková.

Předložená disertační práce je zpracována pečlivě, přehledně, stylistických nedostatků či překlepů je v ní minimum. Doporučuji ji k obhajobě.

Mnichovice u Prahy, 21. října 2018

Doc. Daniela Tinková, PhD.

Ústav českých dějin FFUK

Nám. Jana Palacha 2, 116.38 Praha 1